

## **Aan de raad van de gemeente Lingewaard**

|                            |                        |
|----------------------------|------------------------|
| Onderwerp                  | Bestuursbesluit TOZO 1 |
| Portefeuillehouder         | A. Slob                |
| Zaaknummer collegevoorstel | 293937                 |

### **Beslispunten**

In te stemmen met de bestuursverklaring toepassing hardheidsclausule uitvoering TOZO 1 en de bestuursverklaring te ondertekenen.

### **Samenvatting**

De TOZO regeling is een COVID ondersteuningspakket voor ondernemers gebaseerd op het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen, maar dan op sommige punten met versoepelde voorwaarden.

Het ministerie heeft de snelheid van de uitvoering van deze regeling onderkend en een beleidsregel voor toepassing van de hardheidsclausule bij de verantwoording uitgevaardigd. Door gebruik hiervan te maken gelden bepaalde minder zwaarwegende rechtmatigheidseisen bij de uitvoering van de TOZO 1.

Voor de toepassing van de hardheidsclausule is wel vereist dat de gemeente aan het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid een bestuursverklaring afgeeft. De bestuursverklaring is de uitkomst van de verantwoording die u aan de gemeenteraad aflegt over de uitvoering van de TOZO. De bestuursverklaring is een landelijk opgesteld richtlijn door het Ministerie van SZW.

### **Inleiding**

Begin 2020 - in de eerste maanden van de coronacrisis - hebben gemeenten op verzoek van het Rijk de eerste Tijdelijke overbruggingsregeling Zelfstandige Ondernemers (TOZO) uitgevoerd. De TOZO is één van de maatregelen van het Rijk om financiële ondersteuning te bieden aan ondernemers. De regeling is gebaseerd op het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen, maar dan op sommige punten met versoepelde voorwaarden. Snelheid van uitvoering was essentieel voor de eerste financiële maatregelen die hoorde bij de crisisaanpak van COVID-19.

De uitvoering van de TOZO 1 startte na een zeer korte voorbereidingstijd, waarbij nog veel onduidelijkheden en discrepanties waren in de regelgeving. Vanwege de gewenste snelheid werd het speelveld op dat moment nog niet volledig overzien. Daarnaast ging het vanaf het begin om grote volumes aanvragen in een beperkte tijd.

#### *Aantallen Lingewaard*

Aantal besluiten TOZO 1 levensonderhoud → 698

Aantal besluiten TOZO 1 bedrijfskrediet → 27

Medewerkers hebben een enorme inspanning geleverd om te zorgen dat de aanvragers tijdig en met zo min mogelijk bureaucratische belemmeringen, middelen kregen uitgekeerd. Ondanks dat de uitvoering zorgvuldig heeft plaatsgevonden kon op dat moment aan bepaalde rechtmatigheidseisen niet worden voldaan. Het ministerie SZW erkent dit en heeft voor de Interne Controle een beleidsregel vastgesteld, waarbij voor bepaalde controle onderdelen minder zwaarwegende rechtmatigheidseisen bij de uitvoering van de TOZO 1 de hardheidsclausule geldt. Deze hardheidsclausule is echter alleen van toepassing op kosten die als fout of onzeker verantwoord zijn ten aanzien van "Belangrijke" rechtmatigheidseisen. Een opsomming hiervan treft u in de bijlage.

Voor de toepassing van de hardheidsclausule rechtmatigheidscontrole TOZO 1 is vereist dat de gemeente aan het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid een bestuursverklaring afgeeft.

De verklaring is een landelijk door het ministerie SZW opgesteld richtlijn, waarin ruimte is om de uitkomst van de verantwoording die het college aan de gemeenteraad aflegt in te vullen over de uitvoering van de TOZO.

Ondertekening vindt plaats door zowel het college als de gemeenteraad. Voor de duidelijkheid als blijkt dat een aanvrager ten onrechte een te hoge uitkering heeft ontvangen, wordt deze altijd teruggevorderd. Dit valt niet onder de hardheidsclausule.

### **Wettelijk kader of beleidskader**

Publicatie 5 februari 2021 Beleidsregel hardheidsclausule TOZO 1 door Ministerie SZW.

### **Wat willen we bereiken (beoogd effect)**

Door het ondertekenen van de bestuursverklaring door de raad en het college is voor de uitvoering van de TOZO voor bepaalde rechtmatigheidseisen de hardheidsclausule uitvoering TOZO 1 van toepassing.

### **Argumenten en alternatieven**

*1.1. De Interne controle TOZO is zorgvuldig opgesteld.*

Voor dit proces is een TOZO M&O(Misbruik en Oneigenlijk) beleid opgesteld, wat aansluit op de regelgeving van de Participatiewet. Er zijn diverse controlemaatregelen uitgevoerd op de TOZO. Denk aan lijncontroles, uitwisseling van gegevens met het Inlichtingenbureau, het uitvoeren van dieptecontroles, controle vanuit handhaving en accountant.

*1.2. Bij de kwaliteitscontroles die tot dusver zijn uitgevoerd op de uitvoering van de TOZO 1 binnen de gemeente Lingewaard zijn geen fouten/on zekerheden geconstateerd bij de TOZO 1 die vallen onder de 'Belangrijke rechtmatigheidseisen' opgesomd in bijlage 1.*

De controle is echter wel gebaseerd op een steekproef, waardoor niet volledig uit te sluiten is dat er fouten zitten in het totale Tozo1 bestand. Door een beroep de op de hardheidsclausule TOZO 1 zullen dergelijke gevallen in de verantwoording niet als een fout of onzekerheid worden aangemerkt. De bestuursverklaring dat het Rijk beschikbaar stelt voor deze situatie voorziet hierin.

*1.3 Voor de bestuursverklaring benutten we het landelijk sjabloon van het Ministerie SZW met invulpassage voor lokale situatie.*

*1.4 Met het ondertekenen van een bestuursverklaring en door een beroep te doen op de hardheidsclausule TOZO 1 neemt het bestuur, ondanks de zorgvuldige uitvoering en controles zo geen enkele risico rond rechtmatige verstrekkingen en definitieve vaststelling van TOZO 1 budget door het ministerie SZW.*

### **Kanttekeningen**

Geen.

### **Wat mag het kosten? (budget)**

n.v.t.

### **Communicatie en participatie**

Bestuursbesluit wordt verstuurd naar het Ministerie van SZW vóór de sluitingstermijn van 30 september 2021.

### **Duurzaamheid**

n.v.t.

### **Bijlagen**

1. Bestuursverklaring TOZO 1
2. Concept Raadsbesluit

Bemmel, 1 juni 2021

burgemeester en wethouders van de gemeente Lingewaard,  
de secretaris, de burgemeester,

drs. I.P. van der Valk

dr. P.T.A.M. Kalfs